

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΕΤΤΗΣ

Αρχων Διδάσκαλος του Οικουμενικού Θρόνου

Ο Χαρίλαος (Χάρης) Μεττής γεννήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1934 στο σημερινό τουρκοκρατούμενο χωριό Φιλιά (Μόρφου), όπου έζησε τα πρώτα έντεκά του χρόνια. Στη συνέχεια, αυτός και η οικογένειά του εγκαταστάθηκαν στη Λευκωσία, όπου και φοίτησε στο εκεί Παγκύπριο Γυμνάσιο, με επιχορήγηση της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου. Το 1953 κέρδισε, κατόπιν διαγωνισμών, υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Ελλάδος και φοίτησε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Λόγω του μεγάλου Εθνικού Αγώνα της Κύπρου (1955-1959), κλήθηκε και υπηρέτησε στο Παγκύπριο Γυμνάσιο πριν ακόμη πάρει το πτυχίο του, επειδή η Αποικιοκρατική Κυβέρνηση της Κύπρου είχε εκδιώξει όλους τους εξ Ελλάδος

καθηγητές από τα Γυμνάσια της Μεγαλονήσου.

Το 1959 εγκαταστάθηκε μόνιμα στο Λονδίνο με τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς του. Από την πρώτη, μάλιστα, ημέρα της άφιξής του εκεί, μπήκε στην υπηρεσία αρχικά της Ελληνικής Ορθοδόξου Κοινότητας Αγίων Πάντων Λονδίνου και στη συνέχεια της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων, ενώ ταυτόχρονα έκανε μεταπτυχιακές σπουδές, στο Birkbeck College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (με επιχορήγηση του Υπουργείου Παιδείας της Αγγλίας), με ειδίκευση στην Ευρωπαϊκή Ιστορία. Επίσης εργαζόταν ως δημοσιογράφος και καθηγητής σε Ελληνικά και Αγγλικά Σχολεία και Κολέγια του Λονδίνου. Από τον Απρίλιο του 1988 διευθύνει το Γραφείο Παιδείας, Τύπου και Πληροφοριών και γενικά το Ελληνικό Τμήμα της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μ. Βρετανίας (η οποία, ως γνωστόν, υπάγεται στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως).

Το ενδιαφέρον του Χάρη Μεττή για την ιστορία της πολυπληθούς Ομογένειας του Ηνωμένου Βασιλείου ξεκίνησε κυρίως μετά το μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα από την Κύπρο, το οποίο σημειώθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1960 με την ανακήρυξη της Μεγαλονήσου σε ανεξάρτητο κράτος. Τα προβλήματα τότε για τους Έλληνες μετανάστες (στην μέγιστή τους πλειοψηφία εκ Κύπρου) ήταν τεράστια. Και τούτο, λόγω αφ' ενός του μεγάλου αριθμού αυτών, αφ' ετέρου δε της μισαλλοδοξίας που χαρακτήριζε, ως επί το πλείστον, τους γηγενείς Άγγλους εξ αιτίας του πρόσφατου απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ. Εστιάζονταν δε τα προβλήματα αυτά κυρίως στο θέμα της στέγης, της εργασίας και της εκπαίδευσης. Στο τελευταίο, μάλιστα, θέμα η προσφορά του Χάρη Μεττή υπήρξε ολόθερμη, συνεχής, εποικοδομητική και αφοσιωμένη, πράγμα που εκτιμήθηκε τόσο από την Ομογένεια, όσο και από το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το οποίο και του απένειμε, ήδη από το 1967, τον επίζηλο τίτλο του Αρχοντος Διδασκάλου του Οικουμενικού Θρόνου.

Τα άρθρα, οι ομιλίες και τα εν γένει δημοσιεύματά του θα μπορούσαν άνετα να καλύψουν πολλούς ογκώδεις τόμους. Το βιβλίο του, μάλιστα, με τίτλο «Οι ρίζες του Παροικιακού Ελληνισμού της Μεγάλης Βρετανίας» (πρώτη έκδοση 1998, πέμπτη έκδοση 2001), σε περισσότερες από χίλιες σελίδες, το οποίο και γνώρισε μεγάλη εκδοτική επιτυχία, αποτελεί μικρό μόνο μέρος της συγγραφικής του παραγωγής. Ελπίζεται δε ότι οι ερευνητές του μέλλοντος θα αξιοποιήσουν τις έρευνες αυτές του συγγραφέα (όπως ήδη κάνουν αρκετοί μεταπτυχιακοί φοιτητές από την Ελλάδα και την Κύπρο) σε δικές τους μελέτες και συγγράμματα, ιδιαίτερα μάλιστα στον εκπαιδευτικό τομέα της πληθωρικής δραστηριότητας της πολυπληθούς Ομογένειας που ζει και προοδεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Μεγάλη επιτυχία γνώρισαν, επίσης, και οι έξι, μέχρι σήμερα, συλλογές Διηγημάτων του, με αντίστοιχους τίτλους «Ιστορίες αληθινές με ψευδώνυμα» (2004, 21 διηγήματα), «Η εκκένωση» (2006, 18 διηγήματα), «Ο δίπλαρος» (2008, 14 διηγήματα), «Βασίλης ο Μπόλικος» (2010, 12 διηγήματα), «Ο Αρχιμανδρίτης Ήμαρτον» (2010, 8 εκτεταμένα διηγήματα), και «Το φίμωτρο» (2011, 7 εκτεταμένα διηγήματα), ευρίσκονται δε στα σκαριά μια καινούργια συλλογή διηγημάτων, όπως και μια ποιητική του συλλογή που περιέχει ποιήματα τόσο στην καθομιλουμένη, όσο και στην Ελληνοκυπριακή ντοπιολαλιά. Κυκλοφόρησε επίσης και το μυθιστόρημά του «Θεοχάρης ο Σωζόμενος» (2010, βασισμένο έμμεσα, πλην σαφώς, στον εξαιρετο Φιλιώτη Δρα Τιμόθεο Κωνσταντίνου, του οποίου η βιογραφία είναι όντως μυθιστορηματική, ο οποίος είναι αδελφός της μητέρας του Χάρη Μεττή). Το μυθιστόρημα αυτό υποδιαιρείται σε δώδεκα αλληλένδετες ενότητες με κατάλληλο τίτλο η κάθε ενότητα. Σημειωτέον ότι και τα επτά αυτά λογοτεχνικά του έργα, όπως και «Οι ρίζες του Παροικιακού Ελληνισμού της Μεγάλης Βρετανίας», αλλά και οι άλλες μονογραφίες του, έχουν ήδη εξαντληθεί.

Είδαν επίσης την δημοσιότητα και οι μονογραφίες του με τους αντίστοιχους τίτλους «Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μ. Βρετανίας Γρηγόριος» (1988), «Οφφίκια και Οφφικιάλιοι του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μ. Βρετανίας» (1991), «Το εκπαιδευτικό πρόβλημα στην Ομογένεια Ηνωμένου Βασιλείου» (1993), «Η Ελληνίδα μητέρα στον Απόδημο Ελληνισμό» (1995), «Το Αγγλοκυπριακό Ιδίωμα των Ελληνοκυπρίων Μ. Βρετανίας» (1996), «Η διδασκαλία του μαθήματος των Νέων Ελληνικών στην Ομογένεια Ηνωμένου Βασιλείου» (1997), «Ο Αυτοκράτορας Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος στο Λονδίνο το 1400» (1998), «Ο Νικόδημος Μεταξάς και το πρώτο Ελληνικό Τυπογραφείο στην Ανατολή» (1999), «Αργυρός Στάκης, ο 'βασιλιάς της Γλασκώβης'» (2000), «Ο Μητροφάνης Κριτόπουλος» (2001), «Ιωσήφ Γεωργηρίνης ο Μήλιος» (2003), «Ο Μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως Νεόφυτος» (2003), «Τα δίκαια και τα δικαιώματα του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως» (2005), «Η Ελληνική Ορθόδοξη παρουσία στη Μ. Βρετανία» (2007), «Η Άλωση στις λόγιες και τις δημώδεις παραδόσεις του Έθνους» (2008), «Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος» (2010), «Χριστόφορος Άγγελος (+1638), «Ο πρώτος γνωστός Έλληνας Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης» (2011) και πλείστες άλλες μελέτες δημοσιευμένες σε περιοδικά κι εφημερίδες, ενώ ετοιμάζεται ριζική επανέκδοση του βιβλίου «Οι ρίζες του Παροικιακού Ελληνισμού της Μ. Βρετανίας».

Κυκλοφόρησε, επίσης, κι ένα εξάτομο έργο για τον Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων Γρηγόριο (κατάγεται από τον τουρκοκρατούμενο σήμερα Μαραθόβουνο), το οποίο επιμελήθηκε και προλόγισε ο Χάρης Μεττής. Ο οποίος, σημειωτέον, διευθύνει ταυτόχρονα, από το 1988 μέχρι σήμερα, την έκδοση του διμηνιαίου περιοδικού της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων «Ορθόδοξος Κήρυξ» και επιμελείται της Ελληνικής έκδοσης του πολυσέλιδου ετησίου επισήμου Ημερολογίου της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων, το οποίο, μάλιστα, έχει χαρακτηριστεί από ειδήμονες ως το αριότερο Ημερολόγιο του ανά την Υφήλιο Αποδήμου Ελληνισμού.